

पुनर्मनः पुनरायुर्मः आगन्पुनः प्राणः पुनरात्मा मः आगन्पुनश्चक्षुः पुनः श्रो-
त्रं मः आगन् ।

वैश्वानरोऽअदब्धस्तनूपा अग्निर्नः पातु डुरितादवद्यात् ॥ १५ ॥

का° [७. ४. ४०.] विबुद्धमस्वप्स्यन्तं पुनर्मन इति वाचयतीति । मे मम यज्ञमा-
नस्य मनः पुनरागन् सुप्तिकाले विलीय पुनरिदानीं शरीरे समागतम् । गमेल-
डि शपि लुप्ते कृत्वाब्ध इति [पा° ६. १. ६८.] प्रत्ययलोपे मकारस्य नकारे
प्रथमैकवचने आगन्निति वृषम् । किं च स्वापकाले मे मदीयमायुर्नष्टप्रायं भूत्वा
पुनरागन् इदानीं पुनरुत्पन्नमिवासीत् तथा मे प्राणो वायुः पुनरागन् तथा मे आ-
त्मा जीवः पुनरागन्तया मे चक्षुः पुनरागन्तया मे श्रोत्रं श्रवणेन्द्रियं पुनरागन् ।
सर्वे ह वाऽऽते स्वपतोऽपक्रामन्तीति श्रुतेः [३. २. २. २३.] स्वापकाले मनआदी-
नामपक्रमो भवति । तेषां पुनर्यथास्थानमागमनं प्रार्थयति । एवं सर्वेन्द्रियेषु समा-
गतेषु अयमग्निः अवद्यात् वदितुमयोग्यात् (14.) निन्दितात् डुरितात्पापात् नो-
ऽस्मान्पातु पालयतु । यद्वा अवद्यात् डुर्यशसो डुरितात्पापाच्च पातु । किम्भूतो-
ऽग्निः । वैश्वानरः विश्वेभ्यो नरेभ्यो हितः । सर्वपुरुषोपकारकः । नरे संज्ञाया-
मिति [पा° ६. ३. १२१.] पूर्वपददीर्घः । अदब्धः केनाप्यहिंसितः तनूपाः तनू पाती-
ति अस्मदीयशरीरपालकः ॥ १५ ॥

a. तमग्ने व्रतपा असि देवऽआ मर्त्येषा त्वं यज्ञेष्ठीयः ।

b. रास्वेयत्सोमा भूयो भर देवो नः सविता वसोर्दाता वस्वदात् ॥ १६ ॥

का° [७. ५. १. २.] तमग्रऽइत्याह क्रुद्धाव्रत्यं वा व्याहृत्येति । दीक्षितो यदा
क्रुथति व्रतविरुद्धं वा व्रूते तदा तमग्रऽइत्यृचं जपेत् । गायत्र्याग्नेयी वत्सदृष्टा ।
व्यूहेनाक्षरपूरणम् । हे अग्ने देवो द्योतनात्मकः त्वमा मर्त्येषु मनुष्यपर्यन्तेषु सर्व-
प्राणिषु व्रतपा असि व्रतस्य कर्मणः पालको भवसि । तथा आ समन्ताद्यज्ञेषु
त्वमीडोऽसि । ईडिर्ध्येषणकर्मा पूजाकर्मा चेति यास्कः (15.) । याचितव्यः पू-
जयितव्यो वा भवसि । अतः पाहीति शेषः । यद्वा आकारद्वयं समुच्चयार्थं देवे
इति सप्तम्यन्तं पदं हे अग्ने त्वं देवे आ देवेषु च मर्त्येषु आ मनुष्येषु च व्र-